

MEĐUNARODNI SUD ZA KRIVIČNO GONJENJE OSOBA
ODGOVORNIH ZA TEŠKA KRŠENJA MEĐUNARODNOG PRAVA
POČINJENA NA TERITORIJI BIVŠE JUGOSLAVIJE OD 1991.

IZJAVA SVEDOKA

PODACI O SVEDOKU:

Ime: JEMINI Agim
Prezime Ime

Ime oca: Sadri

Adresa: Celine /Celine/, opština Orahovac /Rahovec/
Sadašnja adresa: poznata istražitelju Johnu ZDRILICU

Datum rođenja: 25.11.1960. Pol: muški

Nacionalnost: kosovski Albanac Veroispovest: muslimanska

Trenutno zanimanje: nezaposlen Prethodno: tehnički direktor

Jezik/jezici koje govorи: albanski i srpski

Jezik/jezici koje piše: albanski i srpski

Datum(i) razgovora: subota 17.7.1999. Tirana, Albanija

Razgovor(e) vodili: John ZDRILIC

Prevodilac: Bora SHPUZA

Jezici korišćeni u toku razgovora: albanski i engleski

Imena svih osoba prisutnih tokom razgovora: istražitelj John ZDRILIC, prevodilac Bora SHPUZA i Agim JEMINI.

Potpis: /potpisano/

IZJAVA SVEDOKA:

Zovem se Agim JEMINI, imam 38 godina i rođen sam 25.11.1960. u Celinu, opština Orahovac. Živeo sam u Celinu sa svojom ženom Sakine JEMINI (devojačko prezime REXHEPI), rođenom 25.4.1964, i naše četvoro dece. Naša dva sina, Besart i Mesmir imaju 15, odnosno sedam godina. Naša čerka Floriana ima 12, a Besiana 10 godina. Proteklih 15 godina bio sam izabrani starešina Celina.

Srpski napad na Celine započeo je 25.3.1999. u 5:00 časova i odvijao se u tri faze. Prve dve faze usledile su u četvrtak 25.3.1999, kad su vojne snage tenkovima, oklopnim vozilima i pragama opkolile selo. Svi stanovnici još uvek su bili u selu, jer kod nas nije bilo pripadnika OVK-a, pa niko nije imao razloga da ode. Napad je bio neočekivan i niko nije mogao nigde da ode, jer smo bili kompletno opkoljeni. Većina stanovnika napustila je svoje domove i okupila se na dva ili tri glavna mesta u selu.

Oko 5:30 časova, vojne snage bez najave su započele da granatiraju i pucaju na njega. Nije izgledalo kao da gadaju ljude, već se činilo da žele da zaplaše sve u selu. Većina starijih, žene i deca okupili su se u jednu grupu, a oni mlađi, između 18 i 40 godina, ostali su po strani, jer su se plašili da će biti meta. Zbog toga su se mlađi, uključujući i mene, sakrili u selu. Popeo sam se u prostor pod krovom naše nove nedovršene kuće. Bio sam sa svojim rođakom, Isufom JEMINIjem, rođenim 25.1.1961. godine i sakrivali smo se 48 sati. U prostor pod krovom uvukli smo merdevine kojima smo se peli na krov. Otuda smo mogli da vidimo oko 80% sela, pošto je kuća bila samo delimično gotova, a na krovu je bio jedan prozor. Kuća je imala tri sprata i nedovršeni prostor pod krovom. Moja kuća se nalazila oko deset metara od puta koji spaja Belu Crkvu /Bellacerke/ i Veliku Krušu /Krushë e Madhe/.

Oko 9:30 časova, pešadija se, u redovima od po četiri vojnika, počela pešice približavati selu, a oko 10:00 časova selo je bilo opkoljeno. Bilo je oko 500 vojnika koji su dolazili iz četiri glavna pravca. Iz Bele Crkve, Veličke Kruše, Orahovca i iz pravca glavnog puta koji vodi od Đakovice /Gjakove/ u Prizren /Përzeren/. Svi su nosili zeleno-smeđe maskirne uniforme, a na levom ramenu su imali oznaku jugoslovenskog dvoglavog belog orla. Oni za koje se činilo da komanduju nosili su tamnozelene beretke, dok su vojnici nosili "titovke". Sve su kape imale iste oznake s orlom. Većina je nosila automatske puške i pištolje, a neki su nosili raketne bacače. Nekima su na prsimu bile pričvršćene ručne granate.

Oko 9:30 časova, video sam kako oko 35 vojnika razvaljuje kapiju mog dvorišta i pošto su ušli u dvorište, ubili su mog psa koji je na njih lajao. U mom dvorištu nalazi se pet kuća. Tri kuće, uključujući onu u kojoj sam se nalazio, bile su samo delimično izgradene. U jednoj od tih kuća živeo sam sa svojom porodicom i roditeljima, a petu smo koristili za goste. Kad su ušli u dvorište, pretražili su svih pet kuća i opljačkali sve vredne stvari. Skinuli su i skoro ceo satelitski tanjur sa kuće u kojoj sam živeo.

U kući koja je bila najbliža onoj u kojoj sam se nalazio, bili su smešteni ljudi koji su komandovali napadom. Ta kuća imala je tri sprata i takođe je bila nedovršena, a bila je udaljena svega 15 metara. Činilo se da postoje dva komandanta i da samo oni govore. Ne znam njihova imena, ali po liku sam prepoznao vojnike iz Orahovca.

Kad su ušli u kuću u kojoj sam se krio, popeli su se do drugog sprata, što je bilo samo nekoliko metara ispod nas i odatle su mogli da vide celo selo. Dok su bili tu, nismo smeli da pravimo nikakvu buku da nas ne bi otkrili. Vojnici koji su se nalazili u kući u kojoj sam se skrivaо stajali su uz prozore i činilo se da čuvaju stražu ostalima. Ništa nisu govorili.

Celog dana sam gledao kako vojnici ulaze u kuće širom sela i iz njih odnose vredne stvari. Sa svih kuća su skidali satelitske tanjire. Tokom dana zapaljeno je dvanaest kuća. Sećam se da su oko 10:00 časova zapalili školu.

U kući pored nas, komandanti su koristili drugi sprat i balkon na drugom spratu. Balkon na kome su se nalazili gleda na kuću u kojoj sam se krio, a proteže se i s leve strane te kuće, gledano iz moje pozicije. Mogao sam jasno da vidim i čujem razgovore koje su vodili komandanti. Dvojica komandanata nosila su ručne radio uređaje i, kad su ih koristili, predstavljali su se kao "komandant 444". U kući su ostali do ponoći.

Celog dana sam slušao kako dvojica komandanata putem radija izdaju naredenja vojnicima u Celinu. Činilo se da koriste specijalni kod i bilo je teško tačno razumeti njihova naredenja. Bilo mi je jasno da komanduju svih ljudima koji su se tamo nalazili. Često su pitali razne grupe gde se nalaze i slične stvari.

Oko 17:00 časova tog popodneva, čuo sam radio-poziv za "komandanta 444" i jedan od komandanata je odgovorio. S druge strane se čulo: "Kakva je situacija u Celinu?" Komandant je odgovorio: "Sve je dobro." S druge strane se čulo: "Nemojte dozvoliti da bude kao u Račku /Račak/." Komandant je zatim odgovorio: "Neće da bude kao u Račku, nego dva puta toliko."

Oko 19:00 časova ponovo sam čuo radio-poziv za "komandanta 444" i odgovorio je isti komandant. S druge strane se čulo otprilike ovo: "Zaustavite napad na Celinu." Komandant je odgovorio: "Dobro, zaustavićemo."

Sećam se da su se starešine sa kojima su razgovarali komandanti u mojoj kući, nekoliko puta predstavljaо kao "Prizren". Razgovarali su sa Prizrenom gotovo svakih pet minuta. Dva razgovora koja sam spomenuo stvarno sam zapamtio, no drugih se razgovora sada više ne sećam.

Vojnici su zauzeli položaje na raznim mestima u selu. Na svakom punktu se nalazilo oko 20 do 30 vojnika. Na nekim punktovima vojnici su se nalazili oko 12 sati, sve do ponoći, a vojnici na raskršću u neposrednoj blizini moje kuće ostali su tu oko dva dana, i to dan i noć. Većina vojnika napustila je selo. Celu noć vojnici su nasumice pucali. Mislim da je namera bila da zaplaše meštane. Ne znam šta se desilo s onom grupom starijih ljudi, žena i dece.

Oko 8:00 časova sledećeg dana, moji roditelji i tri druga člana porodice vratili su se kući u potrazi za mnom. Razgovarali smo o tome šta im se desilo prethodnog dana. Pričali su kako su vojnici vikali na njih, orobili ih, opljačkali im kuće, ali inače su ih ostavili na miru. Vojnici su im ceo dan govorili da mora da odu u Zrze /Xerxe/. Svi smo mislili da je napad završen i zahvaljivali smo bogu što smo živi, pa smo odlučili da ostanemo u selu.

U tom trenutku sam primetio da se neka vojska iz pravca glavnog puta približava selu. U roku od deset minuta primetio sam jedno vojno vozilo s 12 specijalaca. Mislio sam da su arkanovci. Svi su imali duge brade i obrijane glave, bez kapa. Imali su

slične uniforme i oznake kao i vojnici prethodnog dana, no s levog ramena su im visile crvene trake. Bili su slično naoružani, a o boku su nosili velike noževe dužine najmanje pola metra.

03034948

Dok je njihovo vozilo prolazilo pored moje kuće, videli su moju majku u dvorištu i povikali na nju: "Šta tu radiš, stara?" Psovali su je. Nastavili su putem u pravcu Velike Kruše. Moja majka i ostali jako su se uplašili i sakrili se u podrum naše kuće. Ja sam se, kao i dan ranije, skrivaо pod krovom kuće zajedno sa svojim rođakom.

Za oko pola sata, dakle oko 9:00 sati, u selu je bilo oko 200 do 300 vojnika. Medu njima su bile grupe koje su imale crvene trake, poput onih koje sam već video na kamionu. Neke grupe vojnika su imale bele trake, a neki su nosili trake oko glave. Neke trake na glavama bile su posve crvene, druge šarene, ali uglavnom su bile crvene ili crne. Svi su nosili dugačke noževe, poput onih koje sam opisao. Išli su od kuće do kuće.

Oko 9:30 časova, oko 30 vojnika ušlo je u moje dvorište i pretražilo svaku kuću. Kad su došli do drugog sprata kuće u kojoj sam se sakrivaо, zauzeli su položaje na prozorima i činilo se da čuvaju stražu ostalima. U tom času ugledao sam grupu od oko sedam ili osam muškaraca kako ulaze u našu kuću i kako u dvorište izvode petoro ljudi koji su se tamo sakrivali. Bili su to moj otac, Sadri JEMINI, rođen 15.1.1921, moja majka, Synavere JEMINI, rođena 5.5.1935, moj stric Shaip JEMINI, rođen 1924, sin mog strica, Muharrem JEMINI, rođen 1945. i moja strina, Zade JEMINI, rođena 1952.

Vojnici su na srpskom pitali mog oca da li ima novaca, a on im je na srpskom odgovorio: "Imam novaca". Pitali su: "Koliko imаш?" Rekao je: "Imam 12.000 DM." Moja majka je tada na albanskom pitala: "Šta čete s nama? Mi nismo ništa učinili. Stari smo. Nismo ništa krivi. Ništa vam ne dugujemo." Zatim su oni na srpskom rekli: "Tišina. Nismo te ništa pitali. Zaveži."

Vojnici su ih zatim naterali prema dvorišnoj kapiji, a kad su prošli sledeću kuću, naredili su im da skrenu ulevo, tako da su se našli između dve kuće. Jedan od vojnika izvadio je pištolj i ispalio jedan metak u vazduh. Ostali vojnici su zatim otvorili vatru iz automatskog oružja na njih petoro i oni su svi pali na zemlju. Bio sam siguran da su mrtvi.

Nedugo zatim, u dvorište je stigao kamion i naše kuće opljačkane. Ukradene stvari su utovarili na dva kamiona. U dvorištu su ostali otprilike do 1:00 čas sledećeg jutra. Preko dana su zapalili sve kuće u selu koje su mogle da gore. Ostale su samo nove kuće, koje nisu mogle da gore. Kuće bi zapalili bacačima plamena. Tri kuće u mom dvorištu su spaljene, a jedino su ostale kuća u kojoj sam se ja nalazio i kuća koju su komandanti koristili prethodnog dana, pošto su bile novije i bilo ih je teško zapaliti. Kuća u kojoj smo živeli zapaljena je tek kasno te noći, pošto je u kući bilo mnogo vrednih stvari i trebalo im je dugo vremena da sve opljačkaju. Natovarili su dva kamiona.

Celog dana su se čuli zvuci automatskog oružja i krici muškaraca, žena i dece. Nismo se usuđivali da podignemo glave i pogledamo, jer su vojnici ceo dan bili u dvorištu. Odlučili smo da prvom prilikom pobegnemo iz kuće, jer je bilo bolje poginuti iz automatskog oružja, nego živ izgoreti u kući. Nakon što su otisli, sišli smo s krova i pobegli iz dvorišta. Nismo mogli ni da pogledamo tela članova naše porodice, jer bi nas videla jedna grupa vojnika koja se nalazila na udaljenosti od oko 50 metara.

Pobegli smo u selo Zrze koje se nalazi na udaljenosti od oko sedam kilometara, i tamo stigli oko 5:00 časova. Nismo 48 sati ništa ni jeli ni pili i jedva smo stigli u Zrze. Otišli smo kod jednog prijatelja i tamo došli k sebi. Na putu smo prošli pored jednog mesta na kojem je došlo do masakra, u blizini Bele Crkve. Bilo je to u koritu reke pored železničke pruge gde smo videli gomilu mrtvih tela. Toliko smo bili uplašeni da smo prvo pomislili da su to vojnici koji leže na zemlji i čekaju da nas pobiju.

Četiri dana kasnije vratio sam se u selo, gde bismo se preko dana sakrivali u poljima između Bele Crkve i Celine. Svaki dan sam video srpske policajce kako s Ciganima ulaze u selo i odnose stvari iz kuća, kao i svu stoku na koju bi naišli. To je bio treći napad. Svaki dan dok smo bili tamo, oni bi ulazili u selo i ponavljali to isto. Spalili su još kuća. Oko 25 do 30 ljudi iz sela skrivalo se u poljima, tako da smo mogli da vidimo šta se dešava u našem selu.

Noću bismo na četiri do pet sati ulazili u selo i pritom nailazili na masakrirane ljude koje bismo pokapali. Radili smo to više od 30 dana i pokopali 78 tela. Sedamdeset i četvero iz Celina, dvoje iz Male Hoče /Hoće e Vogel/, jedno iz Brestovca /Brestoc/ i jedno iz Bele Crkve. Osamnaest tela bilo je spaljeno. Ja sam komandovao tom grupom jer sam bio seoski starešina, pa sam napravio spisak svih lica koje smo pokopali. Zapisao sam njihova imena, prezimena i godine rođenja prema redosledu pokapanja i prema mestu gde su pokopani. Imam originalni spisak koji se nalazi na sigurnom u mestu gde sada živim, a istražitelj John ZDRILIC zna za to mesto. Za svaki grob sam na posebnom komadu papira napisao ime, prezime i godinu rođenja pokapanog lica. Taj papir stavio sam u bocu od litar i po i zakopao je sa telima. Svaki je grob pokriven komadom plastike.

Većinu grobova snimio sam fotoaparatom, a film se nalazi na sigurnom u Celinu i to nameravam da dostavim Međunarodnom krivičnom sudu u Hagu.

Nisam pronašao tela članova svoje porodice, jer su kamioni išli po svim glavnim putevima i kupili tela koja su ležala uz put. Video sam da su to preko dana radili policajci sa Ciganima. Pokupili su najmanje 20 do 30 tela.

Paraf /potpisano/:

POTVRDA SVEDOKA

Ova izjava od šest strana glasno mi je pročitana na albanskom jeziku i sadrži sve što sam rekao po svom znanju i sećanju. Izjavu sam dao dobrovoljno i svestan sam da se može upotrebiti u sudskom postupku pred Međunarodnim sudom za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991, kao i da mogu biti pozvan da javno svedočim pred Sudom.

Potpis: /potpisano/

Datum: 17. 7.1999.

POTVRDA REVODIOCA

Ja, Bora SHPUZA, prevodilac, potvrđujem sljedeće:

- 1) Odgovarajuće sam kvalifikovana i ovlašćena od strane Sekretarijata Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. da prevodim sa albanskog jezika na engleski jezik, kao i s engleskog na albanski jezik.
- 2) Agim JEMINI mi je dao do znanja da govori i razumije albanski jezik.
- 3) Gore navedenu izjavu sam usmeno prevela s engleskog na albanski jezik u prisustvu Agima JEMINIJA koji je, po svemu sudeći, čuo i razumeo prevod ove izjave.
- 4) Agim JEMINI je potvrdio da su, po njegovom znanju i sjećanju, činjenice i ostalo navedeno u ovoj izjavi istinite, onako kako sam ih prevela, što je potvrdio svojeručnim potpisom na predviđenom mjestu.

Datum: 17.7.1999.
Potpis: /potpisano/